

Monumentnummer*: 502448

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 december 1996
Kadaster deel/nr 82816/127

*Woonplaats** Medemblik
*Gemeente** Medemblik
*Provincie** Noord-Holland

Locatiennaam Medemblik
Locatieomschrijving Windmotor zuidzijde Brakeweg, Buitengebied

*Kadastrale gemeente** Medemblik
*Sectie** E
*Kadastraal object**
Appartement aanduiding
Grondperceel 74

*Omschrijving***

Inleiding

Vermoedelijk ten behoeve van de polder De Brake in 1927 gebouwde WINDMOTOR, welke thans (1994) nog in gebruik is. De windmotor is gelegen ten zuiden van Medemblik, ten noorden van de polder en aan de zuidzijde van de Brakeweg. De motor is geleverd door de "Eerste Nederlandsche Windmotorfabriek" te Groningen.

Beschrijving

De windmotor bestaat uit een betonnen fundering met vijzelkom en vijzel, alsmede een stalen constructie die het motorlichaam en het windrad draagt. Het polderwater wordt vanuit het zuidwesten via een tocht naar de windmotor toegevoerd.

Het motorlichaam bestaat uit een windrad met een diameter van 7 m., met 4 bladen, gedragen door zes armen die op een naaf van het rad gemonteerd zijn. Deze naaf wordt aan de voorzijde door een oliedruppelaar gesmeerd. Behalve een windrad bestaat het motorlichaam uit een betrekkelijk smalle hoofdvaan, alsmede een zijvaan waarmee de stand van de molen door middel van spankettingen aan de windsnelheid wordt aangepast.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De toren die het motorlichaam draagt, is geconstrueerd uit vier stalen stijlen met hoek-profiel die in de top samenkomen. Zij zijn met horizontale en diagonale dwarsverbindingen gestijfd.

Halverwege de toren is een platform gemaakt dat via een ladder naar de top leidt.

Door het midden van de toren is de verticale motor-as gestoken, die met behulp van conische tandraden de vijzel aandrijft. De tandraden worden gesmeerd door oliedruppelaars.

De stalen vijzel rust in een vijzelkom die met een houten vlonder is afgedekt. De draaipunten van de vijzel en de kamwielen van de overbrenging worden met behulp van oliedruppelaars gesmeerd.

Het opgemalen water stort in de middenloop van de fundering, vanwaar het via een betonnen duiker naar de boezem vloeit. De uitmonding bestaat uit twee betonnen vleugelmuren.

Waardering

De windmotor is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische en civiel-technische waarde als gaaf bewaard gebleven en zeldzaam geworden voorbeeld van een geïnnoveerde vorm van windbemaling, die na ca. 1910 vanuit Amerika in Nederland geïntroduceerd werd en vrij algemeen werd toegepast en als zodanig element is geworden uit de geschiedenis van de waterhuishouding in Nederland.

De windmotor is door ligging en hoofdvorm van beeldbepalende waarde in het open polderlandschap.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie- en poldermolen

Functie

Boezemmolen(TFU)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument